

بسم الله الرحمن الرحيم

حکیم مانی حقوق برای عمومی

ترجمه و توضیح

دکتر حسین میرمحمد صادقی

عضو هیأت علمی و مدیر گروه حقوق جزا و
جرم‌شناسی دانشکده حقوق
دانشگاه شهید بهشتی

سرشناسه	: کلارکسون، کریستوفر Clarkson, Christopher M.V
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی / [کریستوفر کلارکسون] ترجمه و توضیح: حسین میرمحمد صادقی
مشخصات نشر	: تهران: جنگل، جاودانه، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۷۸۱-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: فبیا
یادداشت	: این کتاب ترجمه دو فصل اول کتاب "Understanding Criminal Law" نوشته کریستوفر کلارکسون است.
عنوان دیگر	: تحلیل مبانی حقوق جزا.
موضوع	: حقوق جزا - انگلستان
شناسه افزوده	: میرمحمد صادقی، حسین، ۱۳۳۵ - مترجم
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ت ۳ ۵۸۶۹ / KD۷۸۶۹
رده‌بندی دیوپی	: ۳۴۵/۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۵۰۷۲۷

www.ketab.ir

عنوان کتاب: تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی
ترجمه و توضیح: دکتر حسین میرمحمد صادقی
ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه
ناظر فنی: امین لشکری
نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۰
قطع و تیراژ: وزیری، ۲۰۰۰ نسخه
قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۷۸۱-۱

email://Info@junglepup.org
http:// www.junglepup.org

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹ ۶۶۴۸۲۸۳۰
۰۳۱۱-۳۲۰۵۰۶۷ ۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست مطالب

مقدمه مترجم

فصل اول: مقدمه	۱
مبحث اول: ماهیت و توسعه حقوق جزا	۲
مبحث دوم: تنبیه و تعیین مجازات	۹
فصل دوم: ایجاد مسئولیت کیفری	۱۳
مبحث اول: مقدمه	۱۴
گفتار اول: ارزش‌ها	۱۴
گفتار دوم: ابلاغ ارزش‌ها: عنوان‌بندی (برچسب‌زنی) درست	۱۴
مبحث دوم: اصول کلی مسئولیت کیفری	۱۹
گفتار اول: عنصر مادی	۲۰
گفتار دوم: عنصر روانی	۲۱
مبحث سوم: رفتار	۳۰
گفتار اول: ضرورت رفتار	۳۰
گفتار دوم: محدوده و میزان رفتار	۳۱
الف) شروع به جرم	۳۲
ب) توطئه و تبانی	۳۸
ج) تحریک و تشویق	۴۰
د) مساعدت‌کنندگان به ارتکاب جرم (شرکا و معاونین)	۴۳
۱- تسهیل کردن و تدارک دیدن	۴۵
۲- حضور در صحنه بدون توافق قبلی	۴۵
۳- شرکت با توافق طرفین	۴۷
۴- قصور از اعمال کنترل	۵۲
گفتار سوم: معنی رفتار	۵۵
الف) اعمال ارادی	۵۵
۱- اجبار مادی (جسمانی)	۵۹
۲- حرکات غیرارادی با منشأ خارجی	۵۹
۳- صدمه مغزی	۵۹
۴- هیپنوتیزم و شستشوی مغزی	۶۰
۵- ناهوشیاری	۶۱
۶- کم شدن قند خون	۶۱
۷- خوابگردی	۶۲
ب) افعال مفروض	۶۵
۱- عمل غیرارادی مسبوق به خطا	۶۵

۶۷	۲- جرایم حالتی.....
۷۰	۳- مسئولیت نیابتی (جانشینی).....
۷۳	چ) ترک فعل.....
۸۱	مبحث چهارم: قابلیت سرزنش.....
۸۱	گفتار اول: علت وجودی.....
۸۲	گفتار دوم: شاخص‌های سرزنش.....
۸۴	الف) عنصر روانی.....
۸۶	۱- نیت.....
۹۸	۲- بی‌پروایی (بی‌تفاوتی).....
۱۱۰	ب) مسامحه (غفلت).....
۱۱۳	ج) فقدان اشتباه.....
۱۲۰	د) فقدان دفاع.....
۱۲۰	۱- مقدمه.....
۱۲۶	۲- توجیهات (دفاعیات موجهه).....
۱۲۶	۱-۲- رضایت.....
۱۳۴	۲-۲- دفاع از خود.....
۱۵۱	۳- معاذیر.....
۱۵۱	۱-۳- معاذیر حالتی.....
۱۵۲	۱-۱-۳- جنون.....
۱۶۲	۱-۲-۳- مسئولیت تقلیل یافته.....
۱۶۸	۱-۳-۳- مستی.....
۱۷۶	۲-۳- معاذیر (عذرهای) غیرحالتی (غیرمرتبط با وضعیت متهم).....
۱۷۷	۱-۲-۳- اکراه و اکراه ناشی از اوضاع و احوال (اضطرار).....
۱۸۸	۲-۲-۳- تحریک.....
۱۹۹	گفتار سوم: عنصر سرزنش و جرایم ناتمام.....
۲۰۵	گفتار چهارم: عنصر سرزنش و مساعدت کنندگان به ارتکاب جرم.....
۲۱۴	مبحث پنجم: مسئولیت مطلق.....
۲۳۰	مبحث ششم: خطاکاری شرکت‌ها.....
۲۳۹	مبحث هفتم: سببیت.....
۲۵۱	مبحث هشتم: صدمه ممنوعه.....
۲۵۱	گفتار اول: اهمیت صدمه.....
۲۵۹	گفتار دوم: شروع به جرم.....
۲۶۱	گفتار سوم: شروع به جرم محال.....
۲۷۰	گفتار چهارم: جرایم خطرآفرین.....
۲۷۴	گفتار پنجم: نتیجه‌گیری.....

مقدمه مترجم

کتابی که در پیش رو دارید ترجمه دو فصل اول (یعنی حدود دو سوم) کتاب *Understanding Criminal Law* نوشته پروفیسور کلارکسون می‌باشد. این ترجمه مبتنی است بر آخرین چاپ کتاب مذکور، که خود براساس آخرین قوانین مصوب و پرونده‌های مطروحه در دادگاه‌های انگلستان و برخی دیگر از کشورهای مشترک‌المنافع نگاشته شده است.

این بخش از کتاب به مباحث حقوق جزای عمومی مربوط می‌شود و در آن مسایل مربوط به این رشته از حقوق، که در کشور ما به نوآوری‌های اخیر انجام شده در آن توجه کمی شده است، با نگاهی نقادانه و تحلیلی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. مسلماً این بررسی، که با تکیه بر رویه‌ی قضایی بسیار غنی و متنوع محاکم انگلستان انجام گرفته است، می‌تواند به درک عمیق‌تر مباحث حقوق جزای عمومی از سوی پژوهشگران حقوق کشورمان کمک نماید، به ویژه از آن‌رو که رویه‌ی قضایی در کشور ما متأسفانه از انسجام و غنای کافی برخوردار نمی‌باشد، در حالی که این رویه‌ی قضایی محاکم در کنار نظریات ساخته و پرداخته شده از سوی اندیشمندان و علمای حقوقی در کلاس‌های درس و کتاب‌های دانشگاهی است که می‌تواند به کلمات مرده و بی‌روح قوانین نوشته روح بخشیده و موجب اعتلا و بالندگی حقوق یک کشور شود.

نگاه نو به برخی از مسایل و مباحث قدیمی حقوق جزای عمومی، مثل ارکان متشکله جرم، سببیت و مفهوم و گستره عوامل سالب مسئولیت کیفری (مثل اکراه، اضطراب، جنون و نظایر آنها) در کنار بررسی برخی از مسایل مستحدث (مثل مسئولیت کیفری شرکت‌ها) از ویژگی‌های بارز این کتاب می‌باشد، که می‌تواند آن را برای پژوهشگران کشورمان و به ویژه علاقمندان به مباحث حقوق تطبیقی جذاب، خواندنی و آموزنده سازد. البته مترجم نیز در مواردی که نیاز به توضیح بیشتر برخی از مطالب، جهت درک بهتر موضوع از سوی خواننده، بوده است، این توضیحات اضافی را در پاورقی آورده و با افزودن حرف (م) در پایان پاورقی آنها را از پاورقی‌های نویسنده در اصل کتاب متمایز کرده است.

علاوه بر هدف اصلی فوق، این کتاب به دلیل سهولت دسترسی به متن انگلیسی آن در ایران، می‌تواند برای کسانی که در صدد تقویت زبان حقوقی خود، به ویژه در حوزه حقوق کیفری، می‌باشند مفید واقع شود.

توجه به هر دو هدف فوق در ترجمه کار مترجم را در قدری دشوارتر از معمول می‌کرده است. زیرا از یک سو باید روانی کامل متن ترجمه شده مورد مراعات قرار می‌گرفته تا این کتاب برای اکثریت استفاده‌کنندگان آن، که در پی هدف اول به مطالعه آن روی می‌آورند، به خوبی قابل استفاده باشد، و از سوی دیگر باید همه جملات متن اصلی به‌طور دقیق به فارسی ترجمه می‌شده‌اند تا این کتاب بتواند برای گروه دوم هم، که مایل به تقویت زبان حقوقی خود از طریق مقایسه متن ترجمه شده با متن اصلی می‌باشند، به بهترین وجه مورد استفاده قرار گیرد.

اینک حاصل این تلاش چندین ماهه در اختیار خوانندگان فاضل و ارجمند قرار گرفته است. امیدوارم که مطالعه این اثر برای آنان سودمند واقع شده و توفیق ترجمه دو فصل پایانی کتاب نیز (که به مباحث حقوق جزای اختصاصی و بررسی وظیفه حقوق جزا در جامعه اختصاص داده شده است) در آینده نه‌چندان دور برای مترجم فراهم آید.

توفیق از خداست

تیران، بهار ۱۳۹۰

حسین میرمحمدصادقی